

افزایش خیره‌کننده جوایز ویژه در بنیاد ملی علوم آمریکا (NSF)؛ تداوم نگرانی‌ها از بودجه

NSF awards record number of coveted PhD fellowships in surprise move

مقدمه

در تحولی غیرمنتظره و قابل توجه، بنیاد ملی علوم آمریکا (NSF) تعداد جوایز برنامه همکاری‌های پژوهشی دانش‌آموختگان (GRFP)^۱ را در سال جاری به رقم بی‌سابقه ۲,۵۹۹ مورد افزایش داد. این رقم در مقایسه با سال گذشته که تعداد جوایز به طور موقت به ۱,۰۰۰ کاهش یافته بود، رشد چشمگیری را نشان می‌دهد. این گزارش به بررسی ابعاد این رویداد، عوامل زمینه‌ای، تغییرات اعمال شده در برنامه، و پیامدهای آن برای جامعه علمی آمریکا می‌پردازد.

زمینه‌سازی: کاهش بودجه و احیای غیرمنتظره

تنها یک سال پس از آن که NSF تعداد جوایز این برنامه معتبر را به نصف کاهش داد، اکنون شاهد افزایش بی‌سابقه‌ای در تعداد پذیرفته‌شدگان هستیم. دکتر جاشوا وایتس^۲، زیست‌شناس دانشگاه مریلند^۳ در کالج پارک، این بازگشت را «افزایش قابل توجهی برای پژوهشگران ابتدای مسیر حرفه‌ای و آینده علم در آمریکا» ارزیابی کرده است. این ارزیابی زمانی اهمیت بیشتری می‌یابد که بدانیم دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده، بار دیگر پیشنهاد کاهش بیش از نصف بودجه NSF را مطرح کرده است.

^۱ Graduate Research Fellowships Program (GRFP)

^۲ Joshua Weitz

^۳ University of Maryland

تغییرات در ساختار برنامه و ابهامات اجرایی

برنامه GRFP در سال جاری میلادی (۲۰۲۶) دستخوش تغییرات رویه‌ای قابل توجهی شده است. فراخوان درخواست‌ها برای سال ۲۰۲۶ با بیش از دو ماه تأخیر منتشر شد و شرایط احراز صلاحیت نیز تغییر کرد: از امسال، دانشجویان کارشناسی و دانشجویان سال اول کارشناسی ارشد و دکترا می‌توانند درخواست دهند، اما دانشجویان سال دوم تحصیلات تکمیلی، برخلاف روال چندین دهه گذشته، از این فرصت محروم شده‌اند.

علاوه بر این، داده‌های پروژه «Grant Witness»^۴ نشان می‌دهد که بین ژانویه تا آوریل، دستکم ۶۵ درخواست «بدون بررسی عودت داده شده» (یعنی بدون نمره به متقاضی برگردانده شده) است. این موضوع نگرانی‌هایی را درباره تغییر احتمالی مضمون علوم مورد حمایت NSF برانگیخته بود، هرچند سازمان مربوطه اعلام کرده است که «تعداد درخواست‌های بازگردانده شده بدون بررسی در سال جاری نسبت به سال گذشته تغییر چشمگیری نداشته است».

اولویت‌های راهبردی: هوش مصنوعی و علوم کوانتوم

تحلیل توزیع جوایز نشان‌دهنده جهت‌گیری راهبردی NSF به سمت حوزه‌های اولویت‌دار دولت است. از مجموع جدیدترین کمک‌های تحصیلی GRFP، ۵۳ مورد در حوزه علوم کوانتوم دسته‌بندی شده‌اند که نسبت به سال قبل ۳۹ درصد افزایش دارد، و ۱۰۳ مورد نیز در گروه هوش مصنوعی یا یادگیری ماشین قرار می‌گیرند که افزایشی ۱۷ درصدی را نشان می‌دهد.

دانشجویان تحصیلات تکمیلی در حوزه رایانش کوانتومی نیز از جمله دریافت‌کنندگان جوایز برنامه همکاری‌های تحصیلات تکمیلی (GRFP) در سال جاری هستند.

در همین حال، حوزه‌های تحقیقاتی تحت حمایت معاونت مهندسی این آژانس، بیشترین رشد را تجربه کرده‌اند: از ۴۰۶ نفر (۲۷٪ کل) در سال گذشته به ۹۱۴ نفر (۳۵٪ کل) در سال جاری رسیده‌اند.

^۴ «گرنٹ ویتنس» پروژه‌ای است برای پیگیری خاتمه کمک‌های مالی نهادهای پژوهشی علمی تحت مدیریت دولت ترامپ در سال ۲۰۲۵.

بازگشت علوم زیستی به روند صعودی

نکته حائز اهمیت دیگر، بازگشت علوم زیستی به روند صعودی است. تعداد پذیرفته‌شدگان این حوزه از ۲۱۴ نفر (۱۴٪ کل) در سال گذشته به ۴۸۶ نفر (۱۹٪ کل) در سال جاری افزایش یافته است. این امر از آن جهت حائز اهمیت است که بسیاری از پژوهشگران نگران تغییر اولویت NSF به سمت فناوری کوانتوم و هوش مصنوعی به ضرر علوم زیستی بودند. به جز سال ۲۰۲۵، در طول دهه گذشته، متقاضیان علوم زیستی همواره بین ۲۱ تا ۲۷ درصد از جوایز برنامه GRFP را به خود اختصاص داده‌اند.

واکنش‌های جامعه علمی

پس از اعلام جوایز در روز یکشنبه، موج گسترده‌ای از شادمانی در میان برگزیدگان در فضای مجازی مشاهده شد. یکی از دانشجویان دکتری نسل اول در پلتفرم ردیت ابراز داشت: «این موفقیت برای من فوق‌العاده بزرگ است!! همینطور که دارم این را می‌نویسم، اشکم درآمده و دستانم میلرزد!» همچنین لنا کامل مایر^۵، دانشجوی دکترای روانشناسی در دانشگاه کالیفرنیا، سن دیگو، در بلواسکای نوشت: «بسیار شکرگزارم و هنوز باورم نمی‌شود.»

چشم‌انداز و ملاحظات نهایی

برایان استون^۶، سرپرست فعلی NSF، در بیانیه‌ای تداوم این برنامه را نشانه «تأکید قوی دولت ترامپ بر پرورش استعدادها و سرمایه‌گذاری در پژوهشگران فردی» دانست. با این حال، باید توجه داشت که این افزایش بی‌سابقه در شرایطی رخ می‌دهد که دولت ترامپ بار دیگر کاهش بودجه NSF را پیشنهاد کرده است. از زمان آغاز برنامه GRFP در سال ۱۹۵۲، این برنامه از بیش از ۷۰,۰۰۰ پژوهشگر حمایت کرده است که دست‌کم ۴۰ نفر از آن‌ها بعدها موفق به دریافت جایزه نوبل شده‌اند - آماری که اهمیت راهبردی این برنامه را برای آینده علم در آمریکا نشان می‌دهد.

doi: <https://doi.org/10.1038/d41586-026-01119-1>

کارشناس: فرما توسلیان

---

^۵ Lena Kemmelmeier

^۶ Brian Stone